

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Міністерство юстиції України

Офіс Генерального прокурора
(до відома)

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною 3 статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у розділі II Конституції України та, відповідно до статті 22 Основного Закону України, не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 13 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод

людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань у діяльності державної установи «Софіївська виправна колонія № 45» (далі – ВК, установа) та «Софіївська багатопрофільна лікарня (№ 45) філії державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях) (далі СБПЛ).

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Згідно з положеннями частини 3 статті 50 Кримінального кодексу України покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК) серед основних прав засуджених визначено право на гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності, засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

25.10.2023 року під час здійснення відвідування установи встановлено факти порушень прав людини та недоліки, що потребують вжиття заходів реагування і усунення причин та умов, що їм сприяють.

Так, з 2015 року до нормативно-правових актів, які регламентують діяльність виправних колоній, запроваджено зміни та виключено норму, яка передбачала фіксацію до стін ліжок у дисциплінарних приміщеннях на денний час.

Незважаючи на це, у ВК збереглися засоби для такої фіксації, що створює умови для можливих зловживань з боку працівників установи та виступає додатковим каральним елементом під час покарання, так як засуджені можуть бути позбавлені можливості сидіти та лежати на ліжку протягом дня у вільний час.

Відповідно до пункту 2 Розділу II «Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі», затвердженого наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 новоприбулим особам не проводиться повний первинний медичний огляд. Так, під час вивчення медичної документації (медичних карток амбулаторного хворого форми первинної облікової документації № 025/о) новоприбулих осіб до установи встановлено, що через відсутність у штаті лікаря-терапевта та лікаря-психіатра засуджені не оглядаються зазначеними спеціалістами.

Окрім цього, в порушення Розділу III Порядку в лікарні не забезпечено цілодобове чергування лікаря. Цілодобовий нагляд за хворими особами здійснюють молодші медичні працівники.

Лікування хворих у терапевтичному та неврологічному відділенні відбувається без участі лікаря-терапевта та лікаря-невролога через відсутність у штаті зазначених спеціалістів. У разі необхідності засуджених направляють до інших закладів охорони здоров'я, що не забезпечує своєчасного отримання ними необхідної кваліфікованої медичної допомоги.

У ВК встановлено порушення щодо ненадання спеціалізованої медичної допомоги. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 № 1464 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у II-IV кварталах 2023 року» Національна служба здоров'я України оплачує медичні послуги, які надаються за направленнями в паперовій формі, пацієнтів, які утримуються в установах виконання покарань або слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, до забезпечення створення закладами охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби технічної можливості виписувати електронні направлення. Проте, в лікарні такі направлення не надаються, внаслідок чого, засуджені особи вимушені оплачувати окремі медичні послуги в комунальних закладах охорони здоров'я за власний рахунок.

У ході відвідування установи групою НПМ виявлено, засудженого Т., який перебував на стаціонарному лікуванні в неврологічному відділенні СБПЛ. Відповідно до медичної документації, станом на день відвідування засуджений має встановлений діагноз «Залишкові явища перенесеної черепно-мозкової травми (далі ЧМТ) (2020 р.). Післятравматична енцефалопатія у вигляді лівобічного геміпарезу, вираженого ступеня, дизартрії, епілептиформний синдром».

Вивченням медичної карти стаціонарного хворого стало відомо, що Т. прибув 18.04.2023 до СБПЛ. Рішенням спеціалізованої психоневрологічної медико-соціальної експертної комісії від 17.03.2023 визнаний інвалідом II групи первинно, терміном до 01.03.2024.

З 21.04.2023 по 18.05.2023 пацієнт перебував на стаціонарному лікуванні в неврологічному відділенні із встановленим діагнозом: «Наслідки ЧМТ у

вигляді вестибуло-атактичного синдрому, птоз правої повіки, пірамідна недостатність. Гайморит, загострення».

Після проведеного лікування виписаний у задовільному стані з медичною рекомендацією стосовно необхідності диспансерного спостереження лікаря-невролога та запобігання переохолодженню.

11.08.2023 засуджений Т. оглянутий неврологом Дніпровської багатопрофільної лікарні № 4 філії «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях та встановлено діагноз: «Залишкові явища перенесеної важкої ЧМТ, забою головного мозку (2020 рік, медична документація відсутня). Післятравматична енцефалопатія у вигляді правобічного вираженого геміпарезу».

Вивченням медичної карти стаціонарного хворого з'ясовано, що засуджений Т. з 25.08.2023 по 20.09.2023 перебував на стаціонарному лікуванні Дніпровська багатопрофільна лікарня № 4 філії «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях з діагнозом: «Залишкові явища перенесеної ЧМТ, забою головного мозку II ст. Посттравматична енцефалопатія у вигляді лівобічного геміпарезу вираженої степені, дизартрії вираженої степені, епілептичного синдрому, рідких судомних нападів (травма у 2020 році). Хронічний пієлонефрит, стадія нестійкої ремісії».

З 20.10.2023 засуджений Т. перебуває на стаціонарному лікуванні у неврологічному відділенні СБПЛ.

Під час відвідування групою НПМ засудженого Т. виявлено на ліжку палати № 4 неврологічного відділення у важкому стані.

Спілкування з засудженим Т. утруднено з причини вираженого порушення його мовлення. Питання групи НПМ засуджений розумів, однак, відповіді надавав за допомогою пальців правої кисті (вказував кількість). Стан хворого обумовлений різким порушенням рухливої спроможності, вимушеним перебуванням у лежачому положенні, порушенням мовлення, вираженим кашлем з виділенням мокротиння, відсутністю спроможності до самообслуговування, відсутністю зору правого ока (повіки набряклі, рогівка тьмяна, непрозора, зіниця відхилена назовні, судині білкової оболонки розширені, що надає їй червоний колір, в ділянці внутрішнього кута ока скупчення гнійних виділень). Також у хворого наявна деформація кісток черепа у правій скроневій області у вигляді втиснення неправильно-овальної форми, розмірами 6 x 4 см і глибиною до 2 см.

Незважаючи на те, що засуджений Т. перебував на стаціонарному лікуванні з 21.04.2023 по 18.05.2023, з 25.08.2023 по 20.09.2023, з 20.10.2023 по теперішній час перебуває з діагнозом наслідків черепно-мозкової травми із проявами порушення діяльності головного мозку і вираженими неврологічними розладами, будь-якої інформації щодо обставин встановлення діагнозу важкої черепно-мозкової травми (коли, яким лікарем, в якому закладі охорони

здоров'я, на підставі яких діагностичних даних, тощо), її клінічні особливості (можливі переломи кісток черепа, ушкодження певних ділянок головного мозку, тощо) і дані рентгенологічних досліджень в медичних документах не міститься. Незважаючи на тривале перебування хворого Т. в неврологічному відділенні СБПЛ стан хворого швидко погіршується.

Зважаючи на важкий загальний стан здоров'я засудженого Т. і швидкий темп його погіршення, відсутність в медичних документах будь-якої інформації про встановлення діагнозу важкої черепно-мозкової травми і її лікування, а також лікування хворого в теперішній час з грубими порушеннями чинного законодавства, можна стверджувати про існування реальної загрози життю засудженого Т.

Однак, 10.12.2023 в реанімаційному відділенні Дніпровської обласної клінічної лікарні імені Мечникова засуджений Т помер.

Викладені вище обставини свідчать про бездіяльність службових осіб, які завідомо залишили без відповідної медичної допомоги засудженого Т, який перебував у небезпечному для свого життя стані і позбавлений можливості вжити заходів до самозбереження. Викладені факти та обставини призвели до настання тяжких та незворотних наслідків для його здоров'я.

Подібне порушення права особи на охорону здоров'я та медичну допомогу, з огляду на судову практику Європейського суду з прав людини, може бути розцінене як катування або нелюдське чи таке, що принижує гідність, поводження або покарання.

Під час відвідування ВК до групи НПМ звернувся засуджений Н., якому з 2019 року встановлено діагноз «Хронічний остеомієліт нижньої щелепи».

На час відвідування вказаному засудженому не забезпечено надання належної стоматологічної допомоги у щелепно-лицевій хірургії. При цьому останній огляд в медичній карті амбулаторного хворого зафіксовано 10.07.2023.

Окрім цього засуджений В. звернувся із проханням щодо його консультації у лікаря-психіатра.

Тривалий час вказаному засудженому не переглядають схему лікування та не проводять дообстеження, зокрема він не оглянутий лікарем-невропатологом та психіатром. Під час візиту вирішено питання про його госпіталізацію та обстеження Дніпровській багатопрофільній лікарні № 4 філії «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях.

Окрім цього, до групи НПМ звернувся засуджений Г. зі скаргою на те, що після проведеного лікування в хірургічному відділенні Криворізької міської лікарні в червні 2023 року з приводу шлункової кровотечі, йому не надають підтримуючого лікування у зв'язку з відсутністю лікарського препарату «Омепразол», який замовлено адміністрацією СБПЛ тільки під час відвідання групою НПМ.

Також до групи НПМ звернувся із скаргою засуджений С., якому в березні 2023 року, після консультації хірурга, призначено лікування. Однак, останній відповідного лікування до цього часу так і не отримав.

До групи НПМ звернувся із скаргою засуджений Д., інвалід І Б групи щодо неможливості проведення фізіотерапевтичного лікування, яке йому необхідне, однак, останній не може його отримувати в СБПЛ.

Під час вивчення медичної документації та спілкування з засудженими встановлено, що через відсутність дентального рентгенапарату в медичній частині немає можливості проводити поглиблене стоматологічне обстеження, що не забезпечує належної стоматологічної допомоги засудженим особам.

Також встановлено, що стоматологічний кабінет не забезпечений пломбувальними матеріалами, зі слів працівників медичної частини, серед видів стоматологічної допомоги переважно використовується видалення (екстракція) зубів та рідко виконується пломбування зубів, що обмежує право пацієнтів на отримання належної стоматологічної допомоги.

В установі не передбачена посада лікаря-психіатра, у зв'язку з чим не забезпечено динамічного нагляду за особами із психічними та невротичними розладами.

У порушення вимог «Норми належності речового майна для засуджених чоловіків, які відбувають покарання в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах», затвердженого наказом МЮУ від 20.02.2012 № 280/5 лікарня не забезпечена госпітальним майном (костюм, халат та туфлі госпітальні). У зв'язку з чим особи, які перебувають в палатах стаціонару одягнені в щоденний одяг та не мають змінного взуття, що не забезпечує належні санітарно-гігієнічні умови перебування пацієнтів в умовах лікувального закладу.

В приміщеннях перебування засуджених, зокрема в палатах неврологічного відділення, ліжка розміщені впритул один до одного, що порушує вимоги Державних будівельних норм України В.2.2-10:2018 «Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я» та заходи з соціального дистанціювання в умовах карантинних обмежень, а також обмежує право засуджених на особистий простір.

У порушення вимог пункту 1 Розділу III «Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі», затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572 засуджені, які перебувають на території лікарні в якості днювальних, мають доступ до медичної документації інших засуджених осіб.

Зокрема під час візиту виявлено засудженого, який перебував в приміщенні реєстратури, де перебуває медична документація, яка містить персональні данні та інформацію про стан здоров'я засуджених, що порушує право інших засуджених на збереження таємниці про стан здоров'я.

При проведенні конфіденційного спілкування із засудженими встановлено, що укріття цивільного захисту не використовується під час сигналу «Повітряна тривога».

Окрім цього, всупереч вимог Кодексу цивільного захисту України, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, виключення таких споруд із фонду та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138, та Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України 09.07.2018 № 579, в укрітті відсутні елементарні умови для перебування людей, а саме: належна вентиляція, засоби для пожежогасіння, санвузол, лавки чи стільці для сидіння.

Таким чином засуджені та працівники установи, піддаються ризику для життя та здоров'я, залишаючись незахищеними під час повітряної тривоги, обумовленої військовою агресією РФ проти України.

Відповідно до Порядку організації надання засудженим доступу до глобальної мережі Інтернет, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 19.10.2017 № 3233/5 (далі – Порядок), засудженим має надаватися можливість доступу до Інтернету, користування засобами IP-телефонії та використання засобів відео зв'язку через мережу Інтернет.

Однак, незважаючи на наявність у засуджених планшетних комп'ютерів вони не мають змоги скористатись доступом до мережі Інтернет, у зв'язку із технічною несправністю устаткування, яке забезпечує такий доступ.

Також, зі слів засуджених встановлено, що останнім дозволяється користуватись лише соціальною мережею «YouTube», а іншими джерелами інформації користуватись заборонено.

Зазначене суперечить вимогам Порядку, яким затверджено перелік веб-сайтів, до яких дозволяється доступ засудженим.

В установі встановлено факти порушення статті 8 Конвенції та вимог правила 19.3 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць) (далі – ЄПП), в частині порушення права засуджених на приватність.

Так, при обході приміщень камерного типу дисциплінарного ізолятора (далі – ДІЗО, ПКТ) в деяких камерах встановлено відсутність у санвузлах дверцят, які дозволяють засудженим усамітнитись.

У порушення пункту 11.6 розділу XI Норм забезпечення меблями, інвентарем і предметами господарчого призначення виправної колонії середнього рівня безпеки, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 27.07.2012 № 1118/5 (далі – Норми забезпечення), у ізольованому приміщенні де облаштовано дисциплінарні камери (ПКТ і ДІЗО) відсутня перукарня.

Окрім цього, у порушення вимог пункту 11.9 розділу XI Норм забезпечення, у душовій відсутня полиця настінна для туалетних речей.

У порушення вимог правила 22.5 ЄПП, пункту 11.11 Розділу XI Норм

забезпечення, камерні приміщення не забезпечені баком для питної води ємністю 15 літрів з водорозбірним краном, кришкою, кухлем і тазом, у зв'язку із чим, засуджені змушені вживати технічну воду з централізованого водогону.

Зі слів деяких засуджених вони набирають у ємності дощову воду, яка є більш придатною для життя ніж вода з центрального водогону.

Пунктом 1 розділу XI Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28.08.2018 № 2823/5 (далі - ПВР УВП), засудженим дозволяється придбавати за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої потреби без обмеження їх обсягу.

Для придбання засудженими продуктів харчування і предметів першої потреби в установах організуються крамниці, які працюють щодня, крім вихідних та святкових днів, при цьому адміністрація установи виконання покарань забезпечує, щоб кожний засуджений мав змогу відвідати крамницю не менше трьох разів на місяць згідно з графіком у час, відведений розпорядком дня.

Під час відвідування установи від засуджених надходили численні скарги про те, що вони мають змогу відвідати крамницю не більше одного разу на місяць, а в окремих випадках одного разу на декілька місяців.

Крім того, асортимент продуктів харчування та предметів першої потреби, що дозволені для придбання засудженим є мінімальним (фото № 4, 5) і не відповідає вимогам переліку продуктів харчування, виробів і речовин, які засуджені можуть отримувати в посылках (передачах), купувати в крамницях установ виконання покарань та зберігати при собі, затвердженому додатком 5 ПВР УВП.

За результатами санітарно-бактеріологічного дослідження та протоколу дослідження питної води за 2023 рік, здійсненого відокремленим структурним підрозділом Апостолівського міжгромадського відділу державної установи «Дніпропетровський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», якість питної води за показниками, що досліджувались, відповідає вимогам Державних санітарних норм та правил.

У той же час, до представників групи НПМ надходили численні скарги від засуджених щодо якості питної води та неможливості її споживання через забрудненість.

Поряд з цим слід зазначити, що адміністрацією ВК вживаються заходи щодо проведення відновлювальних робіт для покращення якості питної води в установі.

Також під час відвідування встановлено надмірну загрозованість вікон у деяких камерних приміщеннях, через що у деяких камерах ДІЗО і ПКТ недостатньо природного освітлення та постійно увімкнене штучне освітлення.

У ході відвідування групою НПМ встановлено, що в установі засуджені працюють більше 40 годин на тиждень, що є порушенням статті 52 Кодексу законів про працю України, статті 119 КВК та пункту 4.1 Інструкції про умови

праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 07.03.2013 № 396/5.

У ході проведеного опитування засуджених, яке здійснювалося за відсутності третіх осіб та за умов, що виключає можливість прослуховування чи підслуховування, встановлено, що робочий день засуджених розпочинається о 6 годині та закінчується близько 19 години. А робочий тиждень складається з шести робочих днів з одним вихідним днем, таким чином тривалість робочого тижня засуджених перевищує норму встановлену законодавством.

Також у ході опитування засуджених встановлено, що адміністрація установи працює засуджених на посадах працівників відділення господарчого обслуговування без оплати праці.

Так, зі слів деяких працівників їдальні встановлено, що заробітну плату отримують лише незначна кількість засуджених, решта працює без оплати праці відповідно до пункту 5 статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України без оплати праці.

У той же час, зі слів цих засуджених, робочий день у них в годинному еквіваленті не відрізняється від тих працівників, які за свою роботу отримують заробітну плату.

Таким чином, період працевлаштування в установі робітникам, які працюють відповідно до пункту 5 статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України без оплати праці, не буде включено до стажу роботи, який необхідний для призначення пенсій.

Слід зазначити, що дефіцит фонду заробітної плати на утримання засуджених з господарчого обслуговування ВК потребує додаткового нормативного врегулювання з огляду на те, що наразі джерелом утримання таких засуджених є кошти спеціального фонду установи, тобто доходи, отримані від працевикористання засуджених, та кошти, утримані із заробітку засуджених за комунально-побутові послуги, і без нормативного врегулювання даного питання в установах виконання покарань буде продовжуватися практика залучення засуджених до робіт з господарського обслуговування установи без оплати праці.

Слід зазначити, що специфіка даної установи полягає в тому, що в ній утримується значна кількість засуджених, які визнані особами з інвалідністю та потребують постійного медичного нагляду і реабілітації.

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод.

Також, діяльність держави щодо таких осіб виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у виявленні, усуненні перепон і бар'єрів,

що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу (далі - об'єкти фізичного оточення), транспорту.

Поряд з цим, групою НПМ встановлено, що транспортний засіб, який використовується для перевезення засуджених не обладнаний відповідними спеціальними засобами (підйомник або пандус для транспортних засобів, облаштування для фіксації крісел колісних для осіб з інвалідністю або автомобільне крісло, яке трансформується в інвалідне крісло тощо), що може призвести до випадків травмувань осіб з інвалідністю.

Під час вивчення облікової інформації встановлено, що у 2023 році застосування норми у виді заміни невідбутої частини покарання більш м'яким (стаття 82 Кримінального кодексу України) стало можливим для 57 засуджених, проте комісією установи усім вказаним засудженим відмовлено у можливості її застосування.

Таким чином, адміністрацією ВК створюються штучні перешкоди у можливості застосування до засуджених норми у виді заміни невідбутої частини покарання більш м'яким та суперечить принципу поетапного повернення засудженого у суспільство, який має передбачати переведення засудженого з установи закритого типу до установи із напіввідкритими умовами і далі повернення у суспільство.

У ході відвідування установи до представників групи НПМ надійшло звернення від засудженого [REDACTED], який утримувався у ДІЗО щодо упередженого ставлення до нього з боку працівників ВК та порушення його прав на гуманне ставлення і повагу до його людської гідності.

Вказаний засуджений повідомив, що під час відвідування установи представником правозахисної організації, він намагався потрапити до правозахисника на прийом з особистого питання.

Однак, працівники установи всіляко перешкоджали засудженому реалізувати право останнього на звернення до представника правозахисної організації. Тільки після того, як засуджений наніс собі членушкодження йому надано таку можливість.

Також в ході відвідування ВК до представників групи НПМ надійшли звернення від засуджених [REDACTED] та [REDACTED] щодо нестерпних умов знаходження в установі, упередженого ставлення до них з боку працівників ВК, систематичне порушення їх прав на гуманне ставлення та повагу до людської гідності.

У зв'язку із чим, вказані засуджені порушували питання про їх переведення для подальшого відбування покарання до інших установ кримінально-виконавчої служби.

Усі зазначені засуджені ознайомлені з правом конфіденційного фіксування групою НПМ подібної інформації і подальшого реагування на неї, однак наполягали на тому, щоб порушені ними питання розглядалися публічно.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених діями або бездіяльністю персоналу установи, а також приймаючи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення порушень, виявлених у державній установі «Софіївська виправна колонія (№ 45)» та державної установи «Софіївська багатoproфільна лікарня (№ 45) філії державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях, зокрема:

1.1. Надати сприяння ВК та СБПЛ у пошуку ресурсів для усунення зазначених недоліків;

1.2. Провести службове розслідування за виявленими фактами порушення прав засуджених, зокрема:

причин та обставин отримання [REDACTED] тілесних ушкоджень з використанням інформації, зафіксованої камерами відеоспостереження;

ненадання або неналежного надання медичної допомоги працівниками Софіївської багатoproфільної лікарні № 45 філії державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Дніпропетровській та Донецькій областях, зокрема засудженому [REDACTED]

За його результатами вжити відповідних заходів реагування;

1.3. Забезпечити засуджених питною водою належної якості;

1.4. Привести умови тримання засуджених у відповідність до вимог національного законодавства та міжнародних стандартів;

1.5. Забезпечити належні умови доступу до мережі Інтернет;

1.6. Забезпечити реалізацію права засуджених на оплачувану працю згідно із чинним законодавством України;

1.7. Демонтувати у камерах дисциплінарного ізолятора блокувальні пристрої, які дозволяють фіксувати ліжка до стіни та можуть застосовуватися як додаткове покарання;

1.8. Облаштувати укриття цивільного захисту відповідно до вимог національного законодавства та міжнародних стандартів;

1.9. Створити належні умови для реалізації права засуджених на

приватність та особистий простір;

1.10. Переглянути практику застосування до засуджених заохочувальної норми відповідно до статті 82 КК України (заміна невідбутої частини покарання більш м'яким);

1.11. Забезпечити організацію надання спеціалізованої медичної допомоги засудженим, які утримуються у ВК, в комунальних закладах охорони здоров'я;

1.12. Забезпечити стоматологічний кабінет СБПЛ дентальним рентгенологічним обладнанням та матеріалами для пломбування зубів;

1.13. Забезпечити СБПЛ госпітальним майном (костюм, халат та капці госпітальні);

1.14. Забезпечити контроль за належним веденням медичної документації відповідно до Порядку та інших нормативно-правових актів;

1.15. Укомплектувати штат СБПЛ лікарями-спеціалістами відповідно до потреби надання медичної допомоги засудженим особам.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних службових осіб до відповідальності.

Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити мене у місячний строк з дня надходження подання.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльності Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт за результатами відвідування установи та СБПЛ на 24 арк. в 1 прим.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Григоров Михайло (050) 967 9551

